

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور

۷. بخش صنعت و معدن

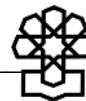
معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

کد موضوعی: ۳۱۰
شماره مسلسل: ۱۴۰۵۲
آذرماه ۱۳۹۳

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۲.....	رویکرد کلان لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور در بخش صنعت، معدن.....
۱۵.....	ارزیابی و تحلیل تطبیقی تبصره‌های مرتبط با بخش صنعت و معدن در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ در مقایسه با
۴.....	قانون بودجه ۱۳۹۳.....
۱۵.....	ارزیابی و تحلیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل صنعت و معدن.....
۱۶.....	جمع‌بندی و ارائه پیشنهادها.....
۱۷.....	منابع و مأخذ.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور ۷. بخش صنعت و معدن

چکیده

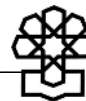
نگاه لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ به بخش صنعت و معدن در شرایط رکود تورمی و کاهش منابع درآمدی حاصل از فروش نفت، همانند دیگر بخش‌های اقتصادی، ادامه سیاست‌های بودجه‌ای سال گذشته در بعد سیاستگذاری و افزایش حدود ۲۵ درصدی اعتبار طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است. با نگاهی اجمالی به لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ می‌توان دریافت که برخلاف سال گذشته در برخی از احکام، جهت‌گیری خاص و هدفمندی برای کانالیزه شدن منابع به سمت بخش صنعت و معدن وجود ندارد. به‌طور کلی از نکات مثبت لایحه در بخش صنعت و معدن می‌توان به اراده دولت برای افزایش سرمایه صندوق‌های تخصصی بخش صنعت و معدن (با فرض اجازه افزایش سرمایه در اساسنامه هر یک از صندوق‌ها) و افزایش ۵۰ درصدی سپرده‌گذاری ارزی از محل منابع صندوق توسعه ملی برای صدور ضمانتنامه یا تأمین نقدینگی برای پیش‌پرداخت و تجهیز کارگاه پیمانکاران ایرانی برنده در مناقصه‌های خارجی یا صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی خلاصه کرد. از نقاط ضعف لایحه سال ۱۳۹۴ نسبت به قانون سال ۱۳۹۳ می‌توان به کاهش حدود ۵۰ درصدی سهم بخش تولید (ماده (۸)) از منابع ناشی از اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها، حذف کامل منابع تخصیصی معادل ۳/۵ میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی برای تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی، فقدان رویکرد مشخص و هدفمند در تخصیص تسهیلات یا ایجاد خط اعتباری از محل منابع صندوق توسعه ملی و اقساط وصولی حساب ذخیره ارزی به بخش تولید، کاهش بودجه اکتشافی، عدم رعایت قانون اصلاح قانون معادن در خصوص تخصیص ۶۵ درصد از حقوق دولتی وصولی به بخش معدن و صنایع معدنی به‌عنوان قانون مادر (جمعاً حدود ۲۱/۸ درصد در نظر گرفته شده است) و ۱۵ درصد تخصیص به استان محل وقوع معدن (حدود ۳/۶ درصد در نظر گرفته شده است) و عدم رعایت قانون اصلاح بند «الف» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی در خصوص تخصیص ۷۰ درصد وجوه حاصل از واگذاری شرکت‌های وابسته به سازمان‌های توسعه‌ای (موضوع تبصره «۷» قانون مذکور) اشاره کرد.

مقدمه

لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ به‌عنوان دومین بودجه دولت یازدهم به‌منظور خروج از رکود تورمی با فروض اساسی کاهش قیمت جهانی نفت و ادامه تحریم‌های اقتصادی بین‌المللی تنظیم شده است. وجود چنین پارامترهای محدودکننده در سال آینده، لزوم وجود اتخاذ رویکرد مشخص در بودجه سال آینده برای بخش‌های دارای بحران، از جمله بخش صنعت و معدن را بیش از پیش تقویت می‌کند. در این گزارش سعی می‌شود پس از بررسی رویکرد کلان بودجه در بخش صنعت و معدن، موارد مرتبط در ماده واحده و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل صنعت و معدن مورد بررسی قرار گرفته و پیشنهادهای اصلاحی با ذکر دلایل کارشناسی برای بهبود وضعیت بخش ارائه گردد.

رویکرد کلان لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور در بخش صنعت، معدن

عمده رویکردهای لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور که بخش صنعت و معدن (شامل واحدهای تولیدی صنعتی و معدنی) را تحت تأثیر قرار خواهد داد، در حقیقت تداوم و تسری همان رویکردهای قانون بودجه سال ۱۳۹۳ است. رویکردی که علی‌القاعده باید در جهت اداره بهینه بخش در شرایط رکود تورمی و کاهش منابع درآمدی نفت و ادامه تحریم‌های اقتصادی بین‌المللی در بندهای مختلف ماده واحده و جداول کلان نمود پیدا می‌کرد، ولی با نگاهی اجمالی به بندهای مرتبط با بخش صنعت و معدن می‌توان دریافت که همانند سال گذشته، در برخی از احکام، جهت‌گیری خاص و هدفمندی به‌منظور کانالیزه شدن منابع به سمت بخش صنعت و معدن وجود ندارد. به‌طور کلی موارد مرتبط با بخش را می‌توان در اراده دولت برای افزایش سرمایه صندوق‌های تخصصی بخش صنعت و معدن (با فرض اجازه افزایش سرمایه در اساسنامه هر یک از صندوق‌ها) و افزایش ۵۰ درصدی سپرده‌گذاری ارزی از محل منابع صندوق توسعه ملی برای صدور ضمانتنامه یا تأمین نقدینگی برای پیش‌پرداخت و تجهیز کارگاه پیمانکاران ایرانی برنده در مناقصه‌های خارجی یا صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی خلاصه کرد (هرچند که در برخی از بندها نیز به‌طور کلی موارد حمایتی برای کلیه بخش‌ها از جمله بخش صنعت و معدن وجود دارد). از نقاط ضعف لایحه سال ۱۳۹۴ نسبت به قانون سال ۱۳۹۳ می‌توان به کاهش حدود ۵۰ درصدی سهم بخش تولید (ماده ۸)) از منابع ناشی از اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها، حذف کامل منابع تخصیصی معادل ۳/۵ میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی برای تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی، فقدان رویکرد مشخص و هدفمند در تخصیص تسهیلات یا ایجاد خط اعتباری از محل منابع صندوق توسعه ملی و اقساط وصولی حساب ذخیره ارزی به بخش تولید، کاهش بودجه اکتشافی، عدم رعایت قانون اصلاح قانون معادن در خصوص تخصیص ۶۵

درصد از حقوق دولتی وصولی به بخش معدن و صنایع معدنی به‌عنوان قانون مادر (جمعاً حدود ۲۱/۸ درصد در نظر گرفته شده است) و ۱۵ درصد تخصیص به استان محل وقوع معدن (حدود ۳/۶ درصد در نظر گرفته شده است) و عدم رعایت قانون اصلاح بند «الف» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی در خصوص تخصیص ۷۰ درصد وجوه حاصل از واگذاری شرکت‌های وابسته به سازمان‌های توسعه‌ای (موضوع تبصره «۷» قانون مذکور) اشاره کرد.

ارزیابی و تحلیل تطبیقی تبصره‌های مرتبط با بخش صنعت و معدن در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ در مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۳

جدول ارزیابی و تحلیل تطبیقی تبصره‌های مرتبط با بخش صنعت و معدن در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>موضوع مطالبه سازمان ایدرو و ایمیدرو به مبلغ ۳۳۰۰ میلیارد ریال در قوانین بودجه سال‌های قبل تکرار شده بود، اما در قانون بودجه سال ۱۳۹۳ حذف شده بود. به نظر می‌رسد مهمترین دلیل عملیاتی نشدن این حکم در سنوات قبل، عدم برگشت منابع حاصل از فروش اموال سهام، سهم‌الشرکه، اموال بنگاه‌ها از خزانه به سازمان‌های توسعه‌ای فوق‌الذکر بوده لکن در سال ۱۳۹۴ امکان عملیاتی شدن آن به دو دلیل ذیل وجود دارد:</p> <p>اولاً دولت با گنجانیدن آن در لایحه تمایل خود را برای عملیاتی شدن آن نشان داده است.</p> <p>ثانیاً با توجه به مکلف شدن دولت به بازگرداندن ۷۰ درصد وجوه حاصل از واگذاری شرکت‌های وابسته به سازمان‌های توسعه‌ای به خودشان پس از واریز به خزانه، به موجب «قانون اصلاح تبصره «۵» بند «الف» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی و الحاق دو تبصره به آن» مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۳۰ امکان عملیاتی شدن آن در سال ۱۳۹۴ وجود دارد.</p> <p>پیشنهاد: حفظ بند «ص» تبصره «۳» در لایحه</p>	<p>تبصره «۳»</p> <p>ص) مطالبات سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران موضوع بند «الف» ماده (۱۹) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و بند «ح» ماده (۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بابت واگذاری‌های قبل از ابلاغ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی به مبلغ سه هزار و سیصد میلیارد (۳,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل فروش اموال سهام، سهم‌الشرکه، اموال بنگاه‌ها یا منابع حاصل از فروش آنها تأمین و برای سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته و حوزه‌های نوین با فناوری پیشرفته و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام به حساب سازمان واریز می‌گردد.</p>	

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>موضوع پرداخت تسهیلات ریالی از محل منابع ریالی مانده اعتبارات و وصولی‌های موضوع بندهای «۱-۵» و «۲-۵» همانند سال قبل تکرار شده است فقط با این تفاوت که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ علاوه بر بانک‌های خصوصی و دولتی، صندوق مهر امام رضا (ع) اضافه شده است.</p> <p>پیشنهاد: با توجه به مشکل سرمایه در گردش واحدهای تولیدی و نیازمندی آنها به منابع ریالی، حفظ این حکم و تصویب آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ لازم و ضروری است.</p>	<p>تبصره «۵»</p> <p>الف) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود تا متناسب با پذیرش و تصویب طرح‌ها در ارکان اعتباری بانک‌های عامل، منابع ریالی مانده اعتبارات و وصولی‌های موضوع بندهای «۱-۵» و «۲-۵» قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور را در بانک‌های خصوصی و دولتی و صندوق مهر امام رضا (ع) سپرده‌گذاری نماید تا برای پرداخت تسهیلات ریالی به طرح‌هایی که توجیه فنی، اقتصادی و مالی هستند و نیز اهلیت متقاضیان آنها به تأیید بانک‌های عامل و صندوق مهر امام رضا (ع) رسیده است، اختصاص یابد. سود حاصل سپرده‌گذاری به حساب صندوق واریز و مجدداً جهت اهداف صندوق به کار گرفته می‌شود.</p>	<p>تبصره «۵»</p> <p>الف) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود تا متناسب با پذیرش و تصویب طرح‌ها در ارکان اعتباری بانک‌های عامل، منابع ریالی مانده اعتبارات و وصولی‌های موضوع بندهای «۱-۵» و «۲-۵» قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور را در بانک‌های خصوصی و دولتی سپرده‌گذاری نماید تا برای پرداخت تسهیلات ریالی به طرح‌هایی که دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی هستند و نیز اهلیت متقاضیان آنها به تأیید بانک‌های عامل رسیده است، اختصاص یابد. سود حاصل از سپرده‌گذاری به حساب صندوق واریز و مجدداً جهت اهداف صندوق به کار گرفته می‌شود.</p>
<p>بند «ب» تبصره «۵»</p> <p>این بند با توجه به سپرده‌گذاری ۲۰ درصد از کل منابع صندوق توسعه ملی بسیار حائز اهمیت است. اما با عنایت به عدم تأکید این بند به محل مصرف که باید بخش تولید باشد، از هدفمندی مشخصی در راستای حمایت از تولید برخوردار نیست. به همین دلیل باید با تنفیذ بند «س» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳، حمایت از بخش تولید مورد تأکید قرار گیرد.</p> <p>پیشنهاد: حفظ بند «ب» تبصره «۵» و تنفیذ بند «س» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور</p>	<p>بند «ب» تبصره «۵»</p> <p>ب) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود تا بیست درصد (۲۰٪) از منابع خود را نزد بانک‌های خصوصی و دولتی سپرده‌گذاری ارزی نماید. سود حاصل از سرمایه‌گذاری به حساب صندوق واریز و مجدداً جهت اهداف صندوق به کار گرفته می‌شود. وجوه ارزی که از این محل در بانک‌های داخلی سپرده‌گذاری می‌شود، تحت هیچ شرایطی قابل فروش به بانک مرکزی نیست.</p>	<p>بند «ب» تبصره «۵»</p> <p>ب) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود تا بیست درصد (۲۰٪) از منابع خود را نزد بانک‌های داخلی خصوصی و دولتی سپرده‌گذاری ارزی نماید. سود حاصل از سرمایه‌گذاری به حساب صندوق واریز و مجدداً جهت اهداف صندوق به کار گرفته می‌شود. وجوه ارزی که از این محل در بانک‌های داخلی سپرده‌گذاری می‌شود، تحت هیچ شرایطی قابل فروش به بانک مرکزی نیست.</p>

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>این بند در تأمین منابع ریالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی از اهمیت زیادی برخوردار است. عملکرد ریالی صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۲ حکایت از این دارد که در سال ۱۳۹۲ عملکرد صندوق در بخش تسهیلات ریالی نسبت به تسهیلات مصوب حدود ۵۳ درصد معادل ۲۳۱۹۷ میلیارد ریال (تعداد ۳۸۴۷ فقره طرح) بوده که ۶۰ درصد آن به مبلغ ۱۳۹۰۰ میلیارد ریال به بخش صنعت پرداخت شده است. این درحالی است که عملکرد صندوق توسعه ملی در بخش تسهیلات ارزی حدود ۲۸ درصد بوده است. لذا همان‌گونه که در بند قبلی توضیح داده شد، در این بند نیز در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور از هدفمندی خاصی در حمایت از تولید ملی مشاهده نمی‌شود و به همین دلیل باید بند «ن» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور در این لایحه مورد تأکید قرار گیرد.</p> <p>پیشنهاد: حفظ بند «د» تبصره «۵» و تنفیذ بند «ن» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور</p>	<p>بند «د» تبصره «۵»</p> <p>د) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود بیست درصد (۲۰٪) از منابع ورودی سال ۱۳۹۴ را نزد بانک‌های دولتی و خصوصی داخلی جهت اعطای تسهیلات ده درصد (۱۰٪) در بخش صنعت، معدن، حمل‌ونقل و گردشگری و ده درصد (۱۰٪) در بخش‌های آب و کشاورزی (صنایع تبدیلی، تکمیلی و منابع طبیعی) و محیط زیست سپرده‌گذاری نماید. بانک‌های عامل منابع موضوع این بند را به طرح‌ها و فعالیت‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، زیست محیطی، مالی و دارای اهلیت متقاضی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی اختصاص خواهند داد. سود سپرده‌گذاری و اقساط وصولی تسهیلات پرداختی سال‌های قبل مجدداً در جهت اهداف صندوق به کار گرفته خواهد شد. تبدیل ارز به ریال موضوع این بند در مرکز مبادلات ارزی زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.</p>	<p>بند «د» تبصره «۵»</p> <p>د) ده درصد (۱۰٪) از منابع ورودی به صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۳ جهت پرداخت تسهیلات به بخش‌های خصوصی، تعاونی و بنگاه‌های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی به طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، زیست محیطی، مالی و اهلیت متقاضی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی در بخش آب و کشاورزی، صنایع تبدیلی و تبدیلی تکمیلی، منابع طبیعی و محیط‌زیست تخصیص می‌یابد. تبدیل ارز به ریال موضوع این بند در مرکز مبادلات ارزی زیر نظر بانک مرکزی صورت می‌گیرد.</p> <p>ه) ده درصد (۱۰٪) از منابع ورودی به صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۳ جهت پرداخت تسهیلات به طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی برای بخش‌های خصوصی، تعاونی و بنگاه‌های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی صنعت و معدن و گردشگری به استثنای بخش ساخت مسکن اختصاص می‌یابد. تبدیل ارز به ریال موضوع این بند در مرکز مبادلات ارزی زیر نظر بانک مرکزی صورت می‌گیرد.</p>
<p>این بند همانند بند «ز» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور تکرار شده است، اما دارای دو ایراد اساسی می‌باشد. اولاً براساس اصلاحیه تبصره «۳» بند «الف» ماده (۳) قانون اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی مصوب</p>	<p>بند «و» تبصره «۵»</p> <p>و) به منظور سرمایه‌گذاری در مناطق محروم و کمتر توسعه یافته، به سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکت‌های شهرک‌های صنعتی و صنایع کوچک ایران اجازه</p>	<p>بند «ز» تبصره «۵»</p> <p>ز) به منظور سرمایه‌گذاری در مناطق محروم و کمتر توسعه یافته کشور، به سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکت‌های شهرک‌های صنعتی و</p>

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>۱۳۸۹/۱۲/۱۱، سازمان‌های توسعه‌ای برای سرمایه‌گذاری در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، پس از فراخوان عمومی و احراز عدم تمایل بخش غیردولتی به هر میزان می‌توانند اقدام به سرمایه‌گذاری مشترک با بخش غیردولتی نمایند. به عبارت دیگر سازمان‌های توسعه‌ای می‌توانند در مناطق محروم تا ۱۰۰ درصد سرمایه‌گذاری کنند و هیچ محدودیتی وجود ندارد. بنابراین محدود شدن آنها تا سقف ۴۹ درصد محل ابهام است. به احتمال قوی این مورد در ارتباط با طرح‌هایی آورده شده است که بخش خصوصی و سازمان‌های توسعه‌ای بتوانند به‌طور مشترک سرمایه‌گذاری کنند. ثانیاً براساس قانون اصلاح تبصره «۵» بند «الف» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی و الحاق دو تبصره به آن مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۳۰، شرکت شهرک‌های صنعتی به واحدهای تابعه استانی تغییر یافته است لذا درج عبارت شرکت شهرک‌های صنعتی فاقد وجاهت قانونی است.</p> <p>پیشنهاد اول: به دلیل عدم خاصیت این حکم و تضاد آن با دو قانون مصوب فوق‌الذکر در درجه اول پیشنهاد می‌شود این بند حذف گردد</p> <p>پیشنهاد دوم: در صورت حفظ این بند پیشنهاد می‌شود به صورت ذیل اصلاح شود:</p> <p>به منظور سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در مناطق محروم و فناوری‌های نوین با اولویت طرح‌های نیمه‌تمام که دارای</p>	<p>داده می‌شود با رعایت قوانین و مقررات با بخش خصوصی و تعاونی تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) در قالب شخص حقوقی مشارکت نمایند.</p>	<p>صنایع کوچک ایران اجازه داده می‌شود با بخش خصوصی و تعاونی تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) در قالب شخص حقوقی مشارکت نمایند.</p>

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>مجوز سرمایه‌گذاری مشترک با سازمان‌های توسعه‌ای ایدرو، ایمیدرو، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی حداقل ۵۱ درصد می‌باشند، صندوق توسعه ملی مجاز است برای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی از طریق بانک‌های عامل تسهیلات ارزی مورد نیاز را تأمین و پرداخت نماید.</p>		
<p>حکم این بند، تکرار همان حکم مندرج در بند «ط» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور می‌باشد. با این تفاوت که در لایحه، برخلاف قانون بودجه سال قبل، سال وصول اقساط بیان نشده است. با توجه به اینکه هر دو روش تسویه بدهی دولت به بانک‌ها و افزایش سرمایه دولت در بانک‌های تخصصی می‌تواند قدرت وام‌دهی بانک‌ها به خصوص بانک‌های تخصصی را افزایش دهد، مثبت ارزیابی می‌شود.</p> <p>پیشنهاد: اصلاح بند «ح» تبصره «۵» لایحه به صورت زیر:</p> <p>در سطر اول پس از عبارت «خصوصی و تعاونی شده است» عبارت «و در سال ۱۳۹۴ وصول می‌شود» اضافه شود.</p>	<p>ح) صد درصد (۱۰۰٪) منابعی که از حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک‌های دولتی صرف اعطای تسهیلات به بخش‌های خصوصی و تعاونی شده است، بابت تسویه بدهی دولت به این بانک‌ها پس از تأیید سازمان حسابرسی لحاظ می‌گردد و مبالغ مازاد بر آن به حساب افزایش سرمایه دولت در بانک‌های مربوط منظور می‌شود. بانک‌های عامل موضوع این بند موظفند رأساً نسبت به وصول مطالبات مزبور اقدام نمایند. نحوه تسویه مطالبات مذکور با گیرندگان تسهیلات، نحوه افزایش سرمایه، نرخ تبدیل ارز به ریال، زمان استمهال، نحوه بخشودگی جریمه‌ها و اختیارات هیئت مدیره بانک‌ها در این زمینه براساس دستورالعملی است که حداکثر ظرف دو ماه پس از تاریخ ابلاغ این قانون به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.</p> <p>وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است عملکرد این بند را طبق ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور در صورت حساب عملکرد بودجه درج نماید.</p>	<p>ط) صد درصد (۱۰۰٪) منابعی که از حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک‌های دولتی صرف اعطای تسهیلات به بخش‌های خصوصی و تعاونی شده است و در سال ۱۳۹۳ وصول می‌شود، بابت تسویه بدهی دولت به این بانک‌ها لحاظ می‌گردد و مبالغ مازاد بر آن به حساب افزایش سرمایه دولت در بانک‌های مربوط منظور می‌شود. بانک‌های عامل موضوع این بند موظفند رأساً نسبت به وصول مطالبات مزبور اقدام نمایند.</p> <p>نحوه تسویه مطالبات مذکور با گیرندگان تسهیلات، نحوه افزایش سرمایه، نرخ تبدیل ارز به ریال، زمان استمهال، نحوه بخشودگی جریمه‌ها و اختیارات هیئت مدیره بانک‌ها در این زمینه براساس دستورالعملی است که حداکثر ظرف دو ماه پس از تاریخ ابلاغ این قانون به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.</p> <p>وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است عملکرد این بند را طبق ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور در صورت حساب عملکرد بودجه درج نماید.</p>

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>این بند در حقیقت تکرار همان بند «ک» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور می‌باشد. با این تفاوت که مبلغ سپرده‌گذاری از ۲ میلیارد دلار در قانون بودجه سال قبل به ۳ میلیارد دلار در لایحه افزایش پیدا کرده است. البته هر چند افزایش مبلغ سپرده‌گذاری برای حمایت از پیمانکاران ایرانی در مناقصه‌های خارجی و به‌خصوص صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی، نکته‌ای مثبت تلقی شده و بخش تولید از آن منتفع می‌شود، اما عملکرد این بند در سال ۱۳۹۳ و نحوه کارکرد یا امکان به‌کارگیری آن در سال ۱۳۹۴ می‌تواند محل بحث و چالش اساسی باشد که این امر باید توسط دولت توضیح داده شود.</p> <p>پیشنهاد: حفظ بند «ط» تبصره «۵» لایحه</p>	<p>بند «ط» تبصره «۵»</p> <p>ط) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود با رعایت ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران تا مبلغ سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار برای صدور ضمانتنامه یا تأمین نقدینگی برای پیش‌پرداخت و تجهیز کارگاه پیمانکاران ایرانی که در مناقصه‌های خارجی برنده می‌شوند و یا شرکت‌هایی که موفق به صدور کالا یا خدمات فنی مهندسی می‌گردند، در بانک‌های کشور هدف، سپرده‌گذاری نماید.</p>	<p>بند «گ» تبصره «۵»</p> <p>ک) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود با رعایت ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبلغ دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار برای صدور ضمانتنامه یا تأمین نقدینگی برای پیش‌پرداخت و تجهیز کارگاه پیمانکاران ایرانی که در مناقصه‌های خارجی برنده می‌شوند و یا شرکت‌هایی که موفق به صدور کالا یا خدمات فنی مهندسی می‌گردند، در بانک‌های کشور هدف، سپرده‌گذاری نماید. استفاده از خط اعتباری بانک مرکزی برای پرداخت تسهیلات ارزی به غیر از مجوزهای این قانون به هر شکل ممنوع است.</p>
<p>پیشنهاد: این حکم ماهیت بودجه‌ای ندارد و باید در قانون دائمی آورده شود.</p>	<p>بند «ی» تبصره «۵»</p> <p>ی) در سال ۱۳۹۴ طرح‌های نیمه‌تمام تولیدی و اقتصادی بخش خصوصی و تعاونی که از حساب ذخیره ارزی، تسهیلات ارزی دریافت نموده‌اند و در حال حاضر به دلیل عوامل غیرارادی امکان انجام تعهدات خود را ندارند، می‌توانند با رعایت ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و مقررات صندوق توسعه ملی باقی‌مانده تسهیلات خود را از این صندوق دریافت نمایند.</p>	<p>بند «ل» تبصره «۵»</p> <p>ل) در سال ۱۳۹۳ طرح‌های نیمه‌تمام تولیدی و اقتصادی بخش خصوصی و تعاونی که از حساب ذخیره ارزی، تسهیلات ارزی دریافت نموده‌اند و در حال حاضر به دلیل عوامل غیرارادی امکان انجام تعهدات خود را ندارند می‌توانند با رعایت ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و مقررات صندوق توسعه ملی باقی‌مانده تسهیلات خود را از این صندوق دریافت نمایند.</p>
<p>افزایش سرمایه دولت در صندوق‌های مذکور در این بند، یکی از کمک‌های مؤثر در جهت بهبود وضعیت صندوق‌ها</p>	<p>بند «م» تبصره «۵»</p> <p>م) به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور افزایش سرمایه دولت در صندوق‌های ضمانت صادرات ایران، حمایت از توسعه</p>	<p>بند «ن» تبصره «۵»</p> <p>ن) صندوق توسعه ملی و بانک‌های عامل مکلفند در پرداخت سرمایه در گردش تسهیلات موضوع بندهای «د» و «ه» این</p>

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>محسوب می‌شود ولی باید متذکر شد که در برخی از صندوق‌ها، سقف اساسنامه‌ای سرمایه تکمیل شده و اجازه افزایش سرمایه وجود ندارد.</p> <p>پیشنهاد: پس از عبارت «صندوق‌های موضوع این بند» عبارت «پس از اصلاح اساسنامه» اضافه شود.</p>	<p>صنایع الکترونیک، بیمه فعالیت‌های معدنی، توسعه و حمایت از صنایع دریایی و ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، در سال ۱۳۹۴ از محل وصولی اقساط حساب ذخیره ارزی، دویست میلیون (۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰) دلار به صندوق ضمانت صادرات ایران و یکصد میلیون (۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰) دلار به سایر صندوق‌های موضوع این بند به نسبت مساوی، پرداخت نماید. نرخ تبدیل مبالغ دلاری مذکور، نرخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.</p>	<p>تبصره به بخش‌های خصوصی و تعاونی، استفاده از ظرفیت کامل واحدهای موجود و آماده بهره‌برداری و سپس طرح‌های با پیشرفت فیزیکی نزدیک به بهره‌برداری و نهایتاً طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی و زیست محیطی مرتبط با تولید و صادرات نفت و گاز، پتروشیمی، معدن و آب و برق را در اولویت قرار دهند.</p>
<p>در لایحه سال ۱۳۹۴ آورده نشده است و به‌منظور هدفمندی بیشتر منابع در تخصیص به بخش تولید باید این بند در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ تنفیذ گردد.</p>		<p>س) بانک‌های مذکور در بندهای «ب» و «ط» این تبصره مکلفند منابع اختصاص یافته به آنها از محل صندوق توسعه ملی و یا حساب ذخیره ارزی را فقط در جهت ارائه تسهیلات به بخش‌های تولیدی، صنعت، معدن، تجارت و کشاورزی بخش خصوصی و تعاونی اختصاص دهند.</p>
<p>در لایحه سال ۱۳۹۴ آورده نشده است.</p>		<p>ف) مدیران عامل بانک‌های دولتی و غیردولتی موظفند حداکثر طی یک هفته پس از تاریخ درخواست تسهیلات، کلیه مدارک مورد نیاز را به‌صورت کتبی به اطلاع متقاضی برسانند و پس از تحویل کلیه مدارک موظفند حداکثر طی دوماه نسبت به بررسی توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح و اهلیت متقاضی اقدام و در صورت تأیید به صندوق توسعه ملی ارسال نمایند. رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی حداکثر ظرف پانزده روز نسبت به اعلام نظر در رابطه با پرداخت تسهیلات در قالب قرارداد عاملیت با بانک ذیربط اقدام می‌کند. بانک عامل حداکثر طی یک‌ماه نسبت به عقد قرارداد تسهیلات به متقاضی اقدام و ظرف دو هفته آن را پرداخت می‌کند.</p>

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>در قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور صرفنظر از امکان کارکردی یا تحقق‌پذیری آن، معادل ۳/۵ میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی به‌صورت سپرده‌گذاری نزد بانک‌های تخصصی صنعت و معدن و کشاورزی جهت تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی خصوصی و تعاونی در نظر گرفته شد که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ حذف شده است. البته این حکم طی سال‌های متعددی تکرار شده بود و تقریباً فاقد عملکرد لازم بوده است. لذا پیشنهاد می‌شود برای تصمیم‌گیری در خصوص این حکم، دولت در خصوص عدم تحقق‌پذیری و یا تغییر روش احتمالی توضیح دهد.</p>		<p>ص) به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود حداقل مبلغ سه میلیارد و پانصد میلیون (۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار نزد بانک‌های تخصصی، سپرده‌گذاری نماید تا مبلغ مذکور از سوی بانک‌های عامل و با معرفی وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی در قالب تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی خصوصی، تعاونی و بنگاه‌های اقتصادی وابسته به مؤسسات عمومی غیردولتی به‌مصرف برسد.</p>
<p>بحث انتشار اوراق مشارکت توسط وزارتخانه‌های مختلف از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال‌های گذشته نیز تکرار شده است، ولی با توجه به عملکرد ضعیف این بند در سال‌های گذشته به‌نظر می‌رسد در سال آینده نیز از محل این بند منابعی برای بخش به‌دست نیاید.</p>	<p>تبصره «۶» الف) به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت و معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرح‌های میداین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل‌ونقل، طرح‌های آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرح‌های آب شیرین‌کن، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب، نیروگاه‌های برق و همچنین مناطق محروم و کمتر</p>	<p>تبصره «۶» الف) به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرح‌های میداین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل‌ونقل، طرح‌های آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرح‌های آب شیرین‌کن، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب، نیروگاه‌های برق و همچنین مناطق محروم و</p>

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
	توسعه یافته اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و برای طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود در خصوص اصل و سود منتشر نمایند.	کمتر توسعه یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و برای طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود در خصوص اصل و سود، منتشر نمایند.
سپرده گذاری سازمان‌های توسعه‌ای نزد بانک‌ها به منظور توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و کمک به توانمندسازی آنها یکی از راهکارهای مؤثر جهت رقابت پذیر کردن اقتصاد در عرصه داخلی و خارجی و دور شدن حاکمیت از تصدیگری محسوب می‌شود، ولی نکته مهم در این بین نبود منابع داخلی در سازمان‌های توسعه‌ای در اثر واگذاری شرکت‌های سودده و عدم برگشت منابع حاصل از واگذاری به درون سازمان‌هاست. بنابراین به نظر می‌رسد که این بند در سال آینده عملکردی نداشته باشد مگر منابع حاصل از واگذاری به سازمان‌ها برگشت داده شود. پیشنهاد: حفظ تبصره «۷» در لایحه	تبصره «۷» (ه) به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده می‌شود به منظور تقویت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و تعاونی برای تأمین و تولید ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی و بومی سازی تکنولوژی و بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات موجود در معادن کشور مبلغ دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی خود در قالب وجوه اداره شده یا یارانه سود و کارمزد تسهیلات براساس قراردادهای منعقد شده در اختیار بانک‌های عامل قرار دهد تا در چارچوب دستورالعمل وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت راه و شهرسازی (حسب مورد) و مقررات قانونی مربوطه در اختیار متقاضیان واجد شرایط بخش‌های غیردولتی قرار گیرد.	تبصره «۷» (ه) به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده می‌شود به منظور تقویت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و تعاونی برای تأمین و تولید ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی و بومی سازی تکنولوژی و بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات موجود در معادن کشور مبلغ دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی خود در قالب وجوه اداره شده یا یارانه سود و کارمزد تسهیلات براساس قراردادهای منعقد شده در اختیار بانک‌های عامل قرار دهد تا در چارچوب دستورالعمل وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت راه و شهرسازی (حسب مورد) و مقررات قانونی مربوطه در اختیار متقاضیان واجد شرایط بخش‌های غیردولتی قرار گیرد.
این تبصره همانند سال‌های گذشته در پی اخذ حق انتفاع پروانه بهره‌برداری برای سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران از شرکت‌های سنگ آهن مرکزی، چادرملو و گل‌گهر است. در این ارتباط باید این نکته را	تبصره «۱۰» - الف ۱. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی استخراج‌کننده معادن سنگ آهن که پروانه بهره‌برداری آنها به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و یا شرکت‌های تابعه	تبصره «۱۰» - الف ۱. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی استخراج‌کننده معادن سنگ آهن که پروانه بهره‌برداری آنها به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و یا شرکت‌های تابعه

تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>متذکر شد که در پی واگذاری بقیه معادن ایמידرو، مطابق قانون اجرای اصل چهل و چهارم قانون اساسی، این حق انتفاع ممکن است معادن دیگر را نیز دربرگیرد. بنابراین الزام به انعقاد قرارداد برای بهره‌برداران معادن با ایמידرو (صاحب پروانه) یکی از ملزومات ادامه کار در این معادن تلقی می‌شود.</p> <p>پیشنهاد می‌شود عبارت «پس از انعقاد قرارداد با ایמידرو» پس از عبارت «موظفند» در سطر دوم اضافه شود و پس از عبارت «مبالغ واریزی متناسب با میزان دریافتی» عبارت «به صورت تخصیص یافته» اضافه شود.</p>	<p>می‌باشد، موظفند بابت حق انتفاع دارنده پروانه بهره‌برداری از معادن فوق در سال ۱۳۹۴، سی درصد (۳۰٪) مبلغ فروش محصولات خود (سنگ آهن خام، سنگ آهن دانه‌بندی و افشرده (کنسانتره) شامل افشرده‌های (کنسانتره‌های) تحویلی برای گندله‌سازی درون شرکت و افشرده‌فروشی (کنسانتره‌فروشی) را به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۳۰۴۱۹ جدول شماره ۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند.</p> <p>تا سقف شش هزار میلیارد (۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از مبالغ واریزی متناسب با میزان دریافتی واریز در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت (نود درصد (۹۰٪) سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و ده درصد (۱۰٪) سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور) از طریق ردیف‌های ۸۳-۵۳۰۰۰۰ و ۱۲۳-۵۳۰۰۰۰ قرار می‌گیرد تا جهت طرح‌های اکتشافی، طرح‌های پژوهشی کاربردی، زیست‌محیطی و ایجاد زیرساخت‌های معدنی هزینه شود.</p> <p>مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از درآمد بند مذکور از طریق ردیف ۴۰۳۰۱۰۰۱ صرف زیرساخت‌های معدنی می‌شود.</p>	<p>می‌باشد، موظفند بابت حق انتفاع پروانه بهره‌برداری از معادن فوق در سال ۱۳۹۳، سی درصد (۳۰٪) مبلغ فروش محصولات خود (سنگ آهن خام، سنگ آهن دانه‌بندی و افشرده (کنسانتره) شامل افشرده‌های (کنسانتره‌های) تحویلی برای گندله‌سازی درون شرکت و افشرده‌فروشی (کنسانتره‌فروشی) را به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۳۰۴۱۹ جدول شماره ۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند.</p> <p>تا سقف سه هزار و پانصد میلیارد (۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از مبالغ واریزی متناسب با میزان دریافتی واریز به صورت تخصیص یافته در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت (نود درصد (۹۰٪) سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و ده درصد (۱۰٪) سازمان زمین‌شناسی و اکتشاف معدنی کشور) از طریق ردیف‌های ۹۲-۵۳۰۰۰۰ و ۱۲۴-۵۳۰۰۰۰ قرار می‌گیرد تا جهت طرح‌های اکتشافی، طرح‌های پژوهشی کاربردی و ایجاد زیرساخت‌های معدنی هزینه شود.</p> <p>مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از درآمد بند مذکور از طریق ردیف ۴۰۳۰۱۰۰۱ صرف زیرساخت‌های معدنی می‌شود.</p>
<p>در اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها، سقف منابع در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ همانند قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، معادل ۴۸۰۰۰۰ میلیارد ریال پیش‌بینی و برای</p>	<p>تبصره «۲۱»</p> <p>در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۴ منابع مالی حاصل از اصلاح قیمت کالاها و خدمات موضوع قانون مذکور و ردیف‌های</p>	<p>تبصره «۲۱»</p> <p>در اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۳ منابع مالی حاصل از اصلاح قیمت کالاها و خدمات موضوع قانون مذکور و منابع</p>

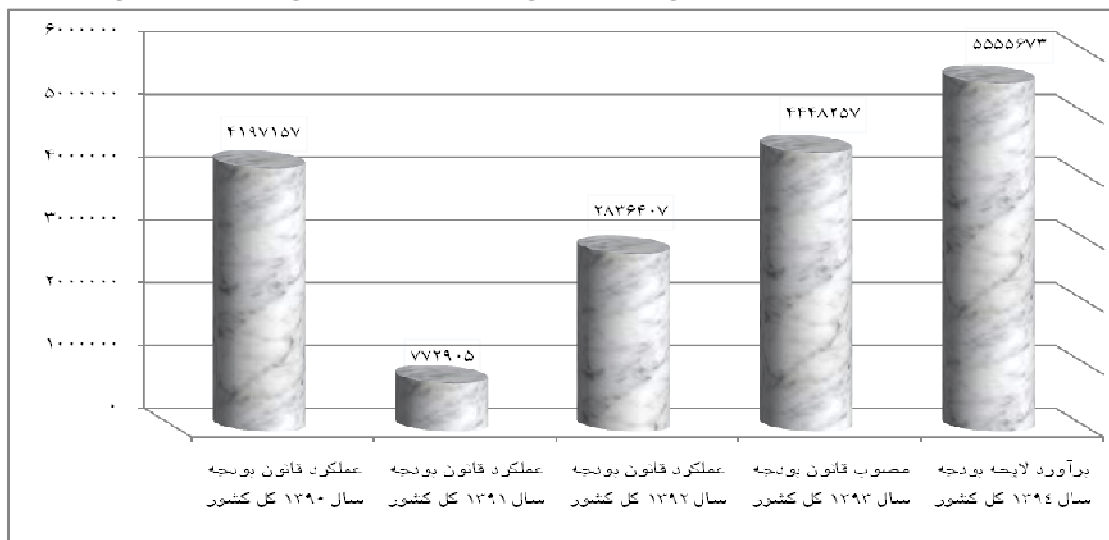
تحلیل کارشناسی و پیشنهاد	لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۳
<p>بخش تولید (ماده (۸)) رقم ۵۲۰۰۰ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است که این رقم در قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور معادل ۱۰۰۰۰۰ میلیارد ریال است. ذکر این نکته لازم است که صرف کاهش یا افزایش رقم پیشنهادی برای بخش تولید کفایت نمی‌کند، بلکه مهم میزان اعتبارات تخصیص یافته است. برای مثال در سال ۱۳۹۲ رقم مصوب بخش تولید معادل ۲۰۰۰۰ میلیارد ریال بود که عملاً عملکردی نداشته و مبلغی تخصیص پیدا نکرده است.</p>	<p>یارانه‌ای این قانون را با استفاده از انواع روش‌های پرداخت نقدی و غیر نقدی به خانوارهای هدف و نیازمند توزیع و همچنین برای ارائه خدمات حمایتی و کمک به بخش تولید به شرح زیر اقدام نماید:</p> <p>الف) درآمد حاصل از اجرای مفاد مواد (۱) و (۳) قانون مذکور در سال ۱۳۹۴ تا مبلغ چهارصدو هشتاد هزار میلیارد (۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد.</p> <p>ب) منابع مذکور در بند «الف» و منابع مربوط به ردیف‌های یارانه‌ای از محل بودجه عمومی دولت مندرج در این قانون به شرح زیر هزینه می‌گردد:</p> <p>۱. تا مبلغ پنجاه و دو هزار میلیارد (۵۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در اجرای ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها برای کمک به بخش تولید، بهبود حمل‌ونقل عمومی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و جلوگیری از آلودگی محیط زیست</p> <p>۲. تا مبلغ چهل و هشت هزار میلیارد (۴۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور اجرای بند «ب» ماده (۳۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران تا مبلغ چهارصد و بیست هزار میلیارد (۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور پرداخت نقدی و غیر نقدی موضوع ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها اختصاص می‌یابد</p>	<p>یارانه‌ای آن را با استفاده از انواع روش‌های پرداخت نقدی و غیر نقدی و خدمات بیمه‌ای بین خانوارهای هدف و نیازمند توزیع و با اولویت بخش تولید، به شرح زیر اجرا نماید:</p> <p>الف) درآمد حاصل از اجرای قانون مذکور در سال ۱۳۹۳ تا مبلغ چهارصد و هشتاد هزار میلیارد (۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل اصلاح قیمت کالاها و خدمات موضوع مواد (۱) و (۳) همان قانون تعیین می‌گردد.</p> <p>ب) منابع مندرج در بند «الف» و منابع مربوط به یارانه نان، برق و سایر کالاها و خدمات مندرج در این قانون به شرح زیر هزینه می‌گردد:</p> <p>۱. مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در اجرای ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها با اولویت کمک به بخش تولید، بهبود حمل‌ونقل عمومی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی</p> <p>۲. مبلغ چهل و هشت هزار میلیارد (۴۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور اجرای بند «ب» ماده (۳۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.</p>

ارزیابی و تحلیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل صنعت و معدن

طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی فصل صنعت و معدن در قالب ۶ برنامه به مبلغ ۵,۵۵۵,۶۷۳ میلیون ریال پیشنهاد شده که نسب به مصوب سال ۱۳۹۳ حدود ۲۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد (جدول).^۱

نمودار ۱. مقایسه اعتبارات طرح تملک دارایی سرمایه‌ای ملی فصل صنعت و معدن طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۴

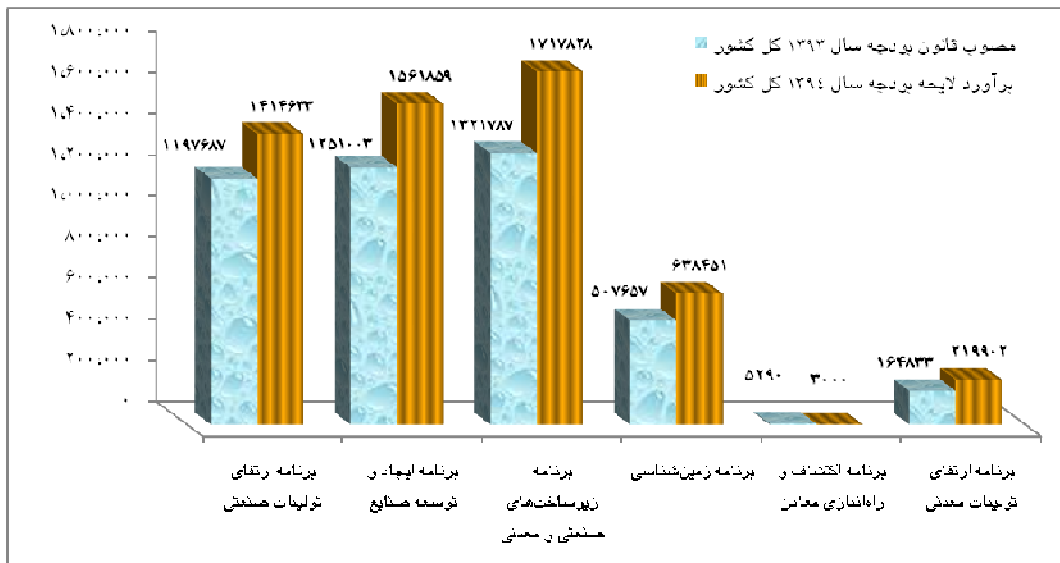

اعتبار طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی برحسب برنامه در نمودار ۲ آورده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، بیشترین میزان اعتبار متعلق به برنامه زیرساخت‌های صنعتی و معدنی با رقم ۱,۷۱۷,۸۲۸ میلیون ریال و کمترین آن متعلق به برنامه اکتشاف و راه‌اندازی معادن با رقم ۳,۰۰۰ میلیون ریال است که البته در میان برنامه‌ها، تنها بخشی است که نسبت به سال گذشته حدود ۴۳ درصد کاهش اعتبار داشته است (البته بخش عمده‌ای از اعتبارات این برنامه در سال آینده به ردیف متفرقه منتقل شده است).

توجه: علاوه بر ارقام مندرج در جداول، مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ میلیون ریال از محل حقوق دولتی به زیر برنامه زیرساخت‌های صنعتی و معدنی، بخش ایجاد زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی در نظر گرفته شده است.

۱. البته همین ارقام در پیوست شماره ۴ لایحه متفاوت ذکر شده است که دلیل آن مشخص نیست.

نمودار ۲. وضعیت عمده طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی به تفکیک برنامه در لایحه سال ۱۳۹۴

همان‌طور مشاهده می‌شود، در لایحه ۱۳۹۴ تغییر رویکرد قابل ملاحظه‌ای در نحوه تخصیص اعتبارات عمرانی برای برنامه‌های مختلف فصل صنعت و معدن رخ نداده است. البته این امر با توجه به کاهش منابع و تصمیم دولت در عدم تعریف طرح‌های جدید و اراده جدی برای اتمام طرح‌های دارای پیشرفت بالای ۸۰ درصدی دور از انتظار نیست.

جمع‌بندی و ارائه پیشنهادها

تنظیم لایحه بودجه ۱۳۹۴ در شرایط رکود تورمی و چالش‌های مالی به وجود آمده در اثر کاهش چشمگیر درآمدهای نفتی، با انقباض بودجه‌ای در بسیاری از بخش‌ها بسته شده است. ولی با وجود این شرایط و علیرغم افزایش حدود ۲۵ درصدی اعتبار طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل صنعت و معدن، بسته‌سازی مشخص و مدونی در بخش صنعت و معدن جهت خروج از رکود وجود ندارد. با توجه به موارد مرتبط در بندهای مربوط به بخش صنعت و معدن پیشنهادهای زیر در هر یک از بندها ارائه می‌شود؛

پیشنهاد ۱

- تنفیذ بند «س» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ در لایحه بودجه ۱۳۹۴.

پیشنهاد ۲

- تنفیذ بند «ن» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ در لایحه بودجه ۱۳۹۴.

پیشنهاد ۳

- اولویت اول: حذف بند «و» تبصره «۵» لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور.

- اولویت دوم: اصلاح بند «و» تبصره «۵» لایحه به صورت زیر:

به منظور سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در مناطق محروم و فناوری‌های نوین با اولویت طرح‌های نیمه‌تمام که دارای مجوز سرمایه‌گذاری مشترک با سازمان‌های توسعه‌ای ایدرو، ایمیدرو، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی حداقل ۵۱ درصد هستند، صندوق توسعه ملی مجاز است برای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی از طریق بانک‌های عامل تسهیلات ارزی مورد نیاز را تأمین و پرداخت نماید.

پیشنهاد ۴ - اصلاح بند «ح» تبصره «۵» لایحه به صورت زیر:

در بند «ح» تبصره «۵»، در سطر اول، پس از عبارت «خصوصی و تعاونی شده است» عبارت «و در سال ۱۳۹۴ وصول می‌شود» اضافه شود.

پیشنهاد ۵

- حذف بند «ی» تبصره «۵» لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور.

پیشنهاد ۶ - اصلاح بند «م» تبصره «۵» به صورت زیر:

در بند «م» تبصره «۵» پس از عبارت «صندوق‌های موضوع این بند» عبارت «پس از اصلاح اساسنامه» اضافه شود.

پیشنهاد ۷ - اصلاح بند «الف» تبصره «۱۰» لایحه به صورت زیر:

- در بند «الف» تبصره «۱۰» عبارت «پس از انعقاد قرارداد با ایمیدرو» پس از عبارت «موظفند» در سطر دوم اضافه شود و پس از عبارت «مبالغ واریزی متناسب با میزان دریافتی» عبارت «به صورت تخصیص یافته» اضافه شود.

منابع و مأخذ

۱. قانون بودجه سال ۱۳۹۳.
۲. لایحه بودجه سال ۱۳۹۴.
۳. قانون هدفمندسازی یارانه‌ها.
۴. قانون اجرای قانون اصل چهل و چهارم قانون اساسی.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۴۰۵۲

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور ۷. بخش صنعت و معدن

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه صنعت، گروه معدن و صنایع معدنی)

تهیه و تدوین کنندگان: ابراهیم مقصودی، امید عطایی، حسن عبدالله‌زاده

مدیران مطالعه: علی اصغر ازدری، فرید دهقانی

ناظران علمی: محمدرضا محمدخانی، هوشنگ محمدی

متقاضی: کمیسیون صنایع و معادن

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۹/۲۶